

**POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PROJEKTA
PO POTI KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE**

Ime naslov šole:	OŠ ISTRSKEGA ODREDA GRAČIŠČE, GRAČIŠČE 5, 6272 GRAČIŠČE	
Ime UNESCO središča:	OŠ CIRILA KOSMAČA PIRAN	
Mentor/ji (ime in priimek, e-naslov, EMŠO):	NARRAYANI PREMAL - 0101981505, narrayani.premal@gmail.com	
Vrsta poslanega gradiva (literarni, likovni izdelek, fotografija, spletni link):	Fotografije, link.	
Avtorji gradiva:	Narrayani Premal, Danijela Škergat Toškan	
Število vključenih učencev in mentorjev:	UČENCI Število: 55 Starost: 7 - 14	MENTORJI 2
Kratek opis izvedbe projekta in spletna link povezava: http://www.os-gracisce.si	<p>Na OŠ Istrskega odreda Gračišče smo v okviru projekta PO POTI KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE odkrivali in raziskovali naravne in kulturne danosti pešpoti in ob tem razvijali pomen kulturne in naravne dediščine naših krajev.</p> <p>V okviru tehniškega dneva so učenci raziskali in prehodili (prekolesarili) 3 poti ter ob tem raziskali ter poslikali kulturne in naravne znamenitosti od Gračišča do Lačne, od Gračišča do Movraža in od Gračišča do Kubeda.</p> <p>Po prihodu v šolo so učenci izdelali predstavitve, letak in vodnik.</p> <p>Poleg tega smo raziskali in oživali delo istrskega pesnika Alojza Kocjančiča. O njem smo posneli filmček: https://youtu.be/tMp_K49vIL4</p>	

ter pripravili delovne liste, ki jih nameravamo v naslednjem šolskem letu uporabiti kot delovno gradivo v Kocjančičevi hiši.

Učenci so skozi celo leto delovali v gledališki skupini, v kateri so oživiljali in negovali istrsko narečje.

Več o naših dejavnosti sproti objavljamo na spletni strani.

Pohod od šole do vrha Lačne

Pogled na
Gračišče iz
Gračiške vaje.

„Krašča“

• Pot smo začeli pri OŠ Istrskega odreda Gračišče.

• Sola stoji na griču Krašča. Najverjetneje beseda izvira iz besede kras, saj je gričič pretežno iz apnenca. Vemo pa, da beseda kras izvira iz latinske besede karra, kar pomeni kamen.

Cerkev Sv. Miklavža

CERKEV:

- Posvečena Sv. Miklavžu.
- Zgrajena leta 1784.

ZVONIK:

- V zvonik, žiglar smi mehanizem se vedno obstaja, je vzdano plašča z napisom v glagolici in cirilici. Ta pomemben napis na zvoniku nam govori, da je bilo Gračišče že leta 1876 samostojna občina.

Zaščitena portona v vasi (vratni portal)

• Zgrajena leta 1847.

• Zaščitena.

Lisičji grad

• Lisičji grad je manjša kraška jama, saj se na območju Gračišča prepletata apnenec in fliš.

• V Lisičjem gradu so se v času 2. svetovne vojne (oktobra 1943) pred Nemci skrili domačini.

Planota Lačna

ZAKAJ IME LAČNA?

• Dobila je ime po tem, da so kmetje na njej pasli krave. Krave so s pašo prihajale domov lačne, saj na kraški planoti ni dovolj trave.

GRADIŠČE:

• Ob razglednem stolpu je bilo nekoč gradišče. Od tod najverjetneje izvira ime Gračišče.

• Razgledni stolp stoji na najvišjem vrhu Lačne, od koder je najlepši razgled na kraški rob in Hrastoveljsko podolje.

S KOLESOM OD GRAČIŠČA DO MOVRAŽA

Po kolovoznih poteh smo se s kolesi popejli iz Gračišča v Movraž.

Pot smo začeli pred šolo Istrskega odreda Gračišče.

Nato smo se čez Brežec peljali do Šmokvice. Od tod smo nadaljevali pot do Movraža.

POGLED NA MOVRAŽ S KUKA

- Movraž je naselje v slovenski Istri, ki upravno spada pod Mestno občino Koper.
- Leži v zavesju Lačne in mogočnega Kuka.
- Ker naj bi tu nekoč sadili murve, je naselje dobilo najprej ime Murvaž, kasneje pa se je vas poimenovala po družini Maurocenti. Od tod izvira sedanje ime Movraž.

MOVRAŠKA KAPELA

- Pred Movražem stoji kapelica.
- V tem namnem kraju smo pomagali.

VAŠKO KORITO

Po malici smo se s kolesi spustili na obrobje vasi. Tam smo videli korito. Vaščanke so tam v preteklosti prale perilo.

**Spomenik padlim
domačinom med
2. svetovno vojno.**

Gasilski dom (PGD Movraž)

MOVRAŠKA VALA

Movraška vala je manjše kraško polje, v kateri najdemo veliko kraških pojavov.

V času močnih padavin nastane presihajoče jezero

OD GRAČIŠČA DO KUBEDA

KAMNITI MOST ČEZ POTOK GLADNI VIR

- Zgradili Avstrijci leta 1857.
- Ljudsko izročilo pravi, da je most ukazal zgraditi sam cesar Franc Jožef. Ko je cesar tod mimo potoval, so ga čez griček Kračca nosili, zato je ukazal zgraditi cesto in most.

KUBEJSKI GRAD

- Že v rimskih časih je bila na vrhu griča nad vasjo (na Skalci) utrdba Castrum Cubetum, od koder izvira ime vasi. Benečani so to območje še bolj utrdili in leta 1450 naredili obzidje. Domačini so te utrdbe poimenovali Grad.

OBRAMBNI STOLP IZ ČASA BENEČANOV

- Nekoč so bili na gradu trije stolpi, ki so branili vas pred napadalci (Turki...). Na sliki je delno ohranjen stolp in obrambni zid iz beneških časov.
- Posebnost stolpa je, da je petkotni in da so ga zgradili na temeljih bivšega obrambnega stolpa.

CERKEV SV. FLORIJANA

Čisto na robu vzpetine Krašca stoji nekdanja župnijska cerkev sv. Florijana iz leta 1688, zgrajena na mestu še starejše srednjeveške.

„NA KRAŠCI“

- Ker je območje pretežno iz apnenca so ga domačini poimenovali z besedo „Krašca“.
- Društvo Skala uporablja prostor za razne prireditve. Na sliki spodaj vidimo utrinek iz srednjega veka.
- Na zgornji sliki vidimo „pil“, ki so ga lastniki postavili ob kakšnih nesrečah ali drugih pomembnih dogodkih.

